

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Rachowiec polana

Kod krajobrazu: 24-513.56-005

Położenie administracyjne: Gmina Rajcza, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Polany górskie mocno zarastające. Rejon Rachowca od strony południowo-zachodniej. (fot. Adam Kaliszuk)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Rachowiec polana
ID	1873
Kod krajobrazu	24-513.56-005
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	D - Krajobrazy wzgórzowe
Kod mezoregionu*	513.56
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Kysucki
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne: pogórzy
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Rajcza, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	13,03

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy: krajobraz polany górskiej z przewagą zbiorowisk trawiastych położonej w Beskidzie Żywiecko - Kysuckim na grzbiecie Rachowca powyżej Zwardonia.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, kulturowe i fizjonomiczne związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim z bacówką. Na jego walory wpływa silna ekspozycja fizjonomiczna, co podkreśla lokalizacja wieży widokowej. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona prawna (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Polana grzbiecie szerokim, na stoku schodzącym ku małej dolinie wciosowej Rachowca, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym (obejmuje najwyższe partie Beskidu Żywieckiego z masywami góorskimi o znacznej deniwelacji i dużych nachyleniach terenu, z przewagą muraw dawnych polan pasterskich zagrożonych współcześnie sukcesją lasu) oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt. Ze względu na położenie grzbietowe, polana ekspozuje otwarcia widokowe na obiekty geomorfologiczne (takie jak wierzchołki i grzbiety) w jednostkach sąsiadujących. Charakteryzuje się także zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami góorskimi -siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Jednostka jest położona w korytarzu ekologicznym Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

W granicach jednostki znajdują się pojedyncze obiekty związane z tradycją wypasu zwierząt (bacówka). Przez obszar przebiega czerwony szlak turystyczny Sól - Rycerka oraz Zbójnicka Ścieżka Trzech Harnasi.

Fizjonomia krajobrazu

Teren bardzo ekspozowany widokowo, u szczytu Rachowca (954 m n.p.m.), z wyciągiem narciarskim. Teren pokryty w większości łąką wysokogóorską, są też pojedyncze zadrzewienia (polana ulega zarastaniu). Przez obszar prowadzi czerwony szlak turystyczny Sól - Rycerka będący atrakcyjnym ciągiem widokowym z przedpolem ekspozycji oraz Zbójnicka Ścieżka Trzech Harnasi. W obrębie jednostki znajduje się platforma widokowa oferująca rozległe, panoramiczne widoki na pasma Beskidów. Pojedyncze obiekty kulturowe związane z tradycyjnym wypasem zwierząt (bacówka) wpływają pozytywnie na walory fizjonomiczne. Ze względu na położenie grzbietowe, polana ekspozuje otwarcia widokowe na obiekty geomorfologiczne (takie jak wierzchołki i grzbiety) w jednostkach sąsiadujących.

4 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

